

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/3346-1
Saksbehandler Arne Tregde

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret 2023-2027	15.10.2026
Livsløpsutvalget 2023-2027	06.10.2026

Høringsuttalelse - Revidert Utviklingsplan 2040 for Sørlandet sykehus HF.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Kommunestyret slutter seg til kommunedirektørens utkast til høringsuttalelse vedrørende Revidert Utviklingsplan 2040 for Sørlandet sykehus HF.
2. Kommunestyret vil legge særlig vekt på:
 - videreutvikling av sykehuset i Arendal som et stort akutt sykehus med nødvendige støttefunksjoner og akuttberedskap
 - samordnet planlegging av samlet sengekapasitet for helsetjenesten på begge nivå
 - styrket beredskap og samfunnssikkerhet gjennom felles planlegging og øvelser
 - økt satsing på tjenestetilbudet til eldre skrøpelige, barn og unge og pasienter i psykisk helsevern og rusfeltet.
3. Kommunestyret understreker betydningen av tett og forpliktende samarbeid mellom kommunene og SSHF knyttet til integrerte helsetjenester og ambisjonen om å utvikle det «Utadvendte sykehuset» hvor digitale samhandlingsløsninger og helhetlige pasientforløp inngår.

Vedlegg

Regional utviklingsplan Helse Sør Øst 2040_Del1
Regional utviklingsplan_Helse Sør Øst 2040_Del2
Rev Utviklingsplan SSHF 2040 Høringsversjon
SSHF Utviklingsplan 2040 Høringsversjon 2022

Bakgrunn (fakta)

Sørlandet sykehus HF har sendt Revidert Utviklingsplan 2040 på høring. Planen er en oppdatering av utviklingsplanen som ble vedtatt i 2022 og beskriver helseforetakets strategiske retning fram mot 2040.

Planen omhandler blant annet sykehusstruktur, kapasitetsbehov, samhandling med kommunene, personellutfordringer, beredskap, forskning, digitalisering og utvikling av framtidens helsetjenester.

Kommunene i Østre Agder har gjennom regionalt samarbeid utarbeidet et felles forslag til høringsuttalelse. Høringsuttalelsen bygger på tidligere innspill gitt til

Utviklingsplan 2040 og Strategiplan 2025-2028, og tar utgangspunkt i utfordringsbildet som er beskrevet i denne reviderte planen.

Høringsuttalelsen fremhever betydningen av å opprettholde dagens sykehusstruktur i Agder og videreutvikle sykehusene både Arendal og Kristiansand som store akuttpsykehus.

Videre pekes det på konsekvensene av den sterke veksten i den eldre delen av befolkningen, økende behov for både kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenester, samt utfordringer knyttet til tilgang på kvalifisert helsepersonell. Det vektlegges også behov for økt samhandling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten.

Det understrekes også behov for styrket beredskap, utvikling av kapasitet innenfor psykisk helsevern, satsing på geriatri, styrket tilbud til barn og unge, videreutvikling av digitale og integrerte helsetjenester samt felles innsats for å styrke habiliteringsfeltet.

Vurderinger

Kommunedirektøren vurderer at Revidert Utviklingsplan 2040 gir en balansert gjennomgang av de viktigste utfordringene helsetjenesten på Agder står overfor fram mot 2040.

Revidert plan belyser felles utfordringer som kommunene og spesialisthelsetjenesten allerede opplever, og som forventes å forsterkes som følge av den demografiske utviklingen.

Kommunedirektøren støtter at dagens sykehusstruktur skal videreføres og at sykehuset i Arendal må videreutvikles som et stort akuttpsykehus. For kommunene i Østre Agder er nærhet til akuttmedisinske tjenester, traumefunksjoner og spesialiserte behandlingstilbud av stor betydning både for pasientsikkerhet og regional beredskap.

Det er videre grunn til å rette oppmerksomhet mot behovet for framtidig sengekapasitet. Samtidig som nye behandlingsformer, dagbehandling og digital hjemmeoppfølging kan bidra til mer effektiv ressursutnyttelse, må utviklingen ses i sammenheng med den betydelige veksten i antall eldre og personer med sammensatte helseutfordringer.

Kommunedirektøren deler derfor vurderingen om at kapasitetsutviklingen bør baseres på et felles kunnskapsgrunnlag mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten.

Kommunedirektøren mener også at beredskap og samfunnssikkerhet må få økt oppmerksomhet i framtidig planlegging. Erfaringer fra pandemien, et mer sammensatt sikkerhetspolitisk bilde og økende krav til samfunnets motstandsdyktighet tilsier behov for tettere koordinering og mer regelmessige øvelser mellom kommunene, Sørlandet sykehus HF og øvrige beredskapsaktører.

Kommunedirektøren er bekymret for at redusert døgncapasitet innen psykisk helsevern og rusbehandling, kombinert med en betydelig økning i antall personer dømt til tvungent psykisk helsevern, kan føre til et utilstrekkelig behandlingstilbud i årene som kommer.

Utviklingen gir økt press på kommunale tjenester og innebærer en reell oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommunene.

Kommunedirektøren etterlyser grundigere kapasitets- og behovsanalyser fram mot 2040 innen døgntilbud, sikkerhetspsykiatri, overgangsboliger andre spesialiserte tilbud.

Kommunedirektøren viser til kunnskapsgrunnlaget fra blant annet FHI, SINTEF, Helsetilsynet og Riksrevisjonen om at psykiske helseutfordringer blant barn og unge vil utgjøre en betydelig utfordring fram mot 2040.

Kommunedirektøren peker på behovet for styrket tidlig innsats, bedre samhandling og mer effektiv bruk av samlet kompetanse på tvers av tjenestenivåene.

Konklusjon

Revidert Utviklingsplan 2040 gir en god beskrivelse av de viktigste utfordringene helse- og omsorgstjenestene på Agder står overfor fram mot 2040.

Planens overordnede strategiske retning støttes.

Samtidig understrekes behovet for å opprettholde og videreutvikle dagens sykehusstruktur med Arendal og Kristiansand som store akuttsykehus.

Det forventes at SSHF konkretiserer hvilke funksjoner og behandlingstilbud som må være samlet ved sykehuset i Arendal for å realisere ambisjonen om et stort akuttsykehus med traumefunksjon.

Kommunedirektøren mener at de demografiske endringene og den forventede veksten i tjenestebehov krever felles langsiktig kapasitetsplanlegging mellom SSHF og kommunene på Agder.

Det forventes også at fremtidens «Utadvendte sykehus» med integrerte helsetjenester utvikles i tett samarbeid med kommunene.

Tvedestrand, 17.09.2026

Kommunedirektøren